

Можна все на світі вибирати, вибрати не можна тільки Батьківщину

Події, які відбулися на Майдані наприкінці 2013 – початку 2014 років мали велике значення не лише для держави, а й для кожного громадянина, кожної свідомої людини. Можливо, це сталося тому, що, як сказав відомий український письменник В.Ф. Баранов: «... ми, українці, забули, що ми українці?..», а Революція Гідності сколихнула наші почуття, наші думки та прагнення.

Коли розпочалися події на Майдані, я працювала в службі у справах дітей Волноваської райдержадміністрації. Було дуже страшно дивитися «новини», але водночас було ще страшніше не дивитися. Кожен випуск «новин» не залишав байдужим нікого. Пам'ятаю, що всі друзі та знайомі запитували, як ми ладнаємо з чоловіком і чи не сваримося. Ми не розуміли, до чого це, та потім виявилось, що оскільки я родом із південно-західної частини України (Рівненська область), а чоловік з Волновахи, то ми представляємо собою різні політичні погляди і маємо ворогувати. Спочатку це було дуже дивно і смішно, принаймні для нас. Та згодом ми почали дізнаватися, що багато наших вже спільних знайомих ледь не розлучилися, а то і розлучилися через різні політичні погляди. На роботі, в адміністрації, про це якось вголос говорити прийнято не було, хоча я думаю, що всі не могли не ділитися своїми думками і почуттями.

На початку 2014 року ми з чоловіком поїхали до моїх батьків у Рівненську область. Їхати було страшнувато. Боялися подій, боялися людей, боялися, що не зможемо повернутися у Волноваху. Їхати було дивно: всі пасажери говорили лише про одне, в кожного була своя думка, свої переконання, та найголовніше – не було страху вільно і вголос сперечатися, доводити свої переконання...

Пам'ятаю, як ми поїхали у Рівне, як йшли по центральній вулиці, а назустріч нам рухався натовп, бив у барабани і кричав «Рівне, вставай!». Було моторошно і водночас радісно, у людей в очах стояли сльози. Виникло відчуття, що вони ніби будять місто від важкого, страшного сну. Потім ми довго не могли отямитись.

До Волновахи ми повернулися без проблем. У цей час у центрі міста проходила акція на підтримку дій Президента В. Ф. Януковича. За подіями спостерігали по телевізору. Згодом почалися в Києві акції протесту, щодня телефонували родичам та друзям, які мешкають у столиці, запитували, як вони і чи не потрібна допомога.

Знаєте, ніколи не могла зрозуміти, як можуть люди радіти, дивлячись, як вбивають. Пам'ятаю, ніби вчора зайшла до кабінету колеги, яка сиділа в «Однокласниках» і дивилася, як «беркутівці» стріляють та б'ють майданівців, і говорила, що так їм і треба, і не слід було всього починати. Не знаю, чий погляд і переконання вона підтримувала, але схвалювала дії спецпризначенців. Мені було дивно і страшно від думки, що серед нас живуть такі люди.

Навесні 2014 року приміщення районної ради, в якому знаходиться райдержадміністрація, декілька разів «захоплювали» невідомі, але прапор над будівлею завжди висів український, щоправда, декілька тижнів не було жодного прапору...

Добре пам'ятаю, коли захоплювали Слов'янськ, числа десь 8 – 9 квітня 2014 року, мама, подивившись новини, подзвонила і, ледь не плачучи, просила мене повернутися додому.

Вперше прапори самопроголошеної ДНР з'явилися в місті 9 травня 2014 року. Центром міста проходила урочиста хода, присвячена Дню Перемоги, де останньою колонною проходили прибічники республіки. У всіх в руках були прапори. На той час нас, працівників служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, найбільше дивувало, що в тій колонні були батьки, які покинули своїх дітей, вели бродячий спосіб життя, а ми разом з міліцією їх розшукували по всьому району, щоб позбавити батьківських прав.

Пам'ятаю, як схвилювали нас події в Благодатному, де розстріляли українських військових. Знайома ледь стримувала сльози і розповідала, що за день до цього вони приїжджали з сім'єю на блок-пост та привозили овочі, фрукти, щоб хлопці пораділи, як її син вилазив на БТР, і як добре до нього поставилися військові, відповідали на всі питання дитини. Це був, напевне, перший день, коли всі усвідомили, що війна від нас недалеко, і що ми на порозі чогось страшного.

Одного дня перед адміністрацією з'явилися на асфальті написи «Иуды», «Предатели» і стрілочками було вказано на адміністрацію... Як потім довго двірник намагався цей напис витерти, засипати піском.

У вересні 2015 року я була переведена на посаду провідного спеціаліста архівного відділу, який знаходиться в приміщенні дитячого садка в віддаленні від центру міста, що і зумовило відносну безпеку приміщення та працівників. Разом з тим, ми були очевидцями, що батьки приводять дітей до садочка і приносять баклажки з питною водою та свічки, щоб, у крайньому разі, діти змогли пересидіти в підвалі.

Архівний відділ ніхто не захоплював, усі працівники залишилися живі та здорові, документи не були втрачені. Щоправда, були дні, коли все місто здригалося від вибухів і всіх працівників, школярів відпускали додому.

Згодом виникли деякі труднощі в роботі архівного відділу: документи та архіви Андріївської, Любівської сільських рад, Оленівської селищної ради залишилися на території, непідконтрольній Україні. Але перед самим захопленням голові та секретарю Оленівської селищної ради вдалося вивезти документи 2008-2012 років до архівного відділу.

Страшно було працювати, коли звучали вибухи за вікном, коли ударною хвилею в архіві відкривалися вікна, і було таке враження, що вони зараз вилетять просто на нас.

А як страшно було прокидатися посеред ночі від того, що над будинком летять «гради»...

Іноколи в мене виникає таке відчуття, що якби при владі були жінки, можливо, до такого б не дійшло. Жінки думали б: там мій чоловік, брат, син...

Історія нас вчить, що все – і добре, і погане – має колись закінчитися. Та не треба забувати:

Можна все на світі вибирати, ...,

Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Начальник архівного відділу
Волноваської райдержадміністрації

М.В. Реуцька